

ELŐFIZETÉS.

HELYBEN:

Egy évre 30 korona.
Fél évre 14 korona.
Egy negyed évre .. 7 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

VIDÉKEN:

Egy évre 32 korona.
Fél évre 16 korona.
Egy negyed évre .. 8 korona.
Egy hónap 2 k. 50 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1917.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Szerda, január 3.

Braila és Focsani előtt állunk

Budapest, január 2. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Keleti harctér:

Dobrudzsában visszavetettük az ellenséget Lacinra. Moldovában a szövetséges haderők Braila és Focsani védő vonalai előtt állanak. József főherceg vezérezredes hadsereg arcvonalának déli szárnya tegnap különösen Paulesci és Soveja területén haladt előre. Itt és Harjától délkeletre csapataink rohammal elfoglaltak több ellenséges állást Stanislaunál, visszavertük az orosz portyázó osztagokat. Ester altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Erdélyi csapataink

sikeres offenzívája.

Kiszorul az ellenség Moldvából.

Berlin, január 2. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

Albrecht württembergi herceg vezértábornagy arcvonala:

Az Ypern hajlásban élénk tüzési tűz. Angol kézigránát támadásokat visszavertük.

A német trónörökös arcvonala:

A Champagneban az argonni erdőben és a Maas keleti partján német támadó csapatok és járőrök benyomultak a franciák árkaiba, parancs szerint visszatértek és foglyaikat és zsákmányt hoztak magukkal. Egy angol nagy harci repülőgép kezünkre került.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala:

Rigától délre, Dünaburgtól délnyugatra és Stanislautól nyugatra orosz portyázó különítmények vállalkozásai eredménytelenek maradtak.

József főherceg vezérezredes hadsereg arcvonala:

A Trotusul völgytől délre a Falkanu hegyhát, melyért sok harc folyt, birtelen rohammal németek birtokába került. A Berecke hegységéből a Szerethez vezető völgyek mentén támadásunkkal visszavetettük az ellenséget. Az Ojtoz völgy két oldalán csapataink rohammal a több magaslati állást foglaltak el. Sovaját a Susita völgyben elfoglaltuk. Orosz-román előretöréseket visszavertünk. 300 foglyot szállítottunk be.

Békeremények.

Már ezerkilencszáztizenhetet irunk és még mindig csak annál a kérdésnél tartunk: lehet-e reményünk a tavaszon a békére? Milyen fájdalmas mosollyal gondolunk vissza a háboru első hónapjaira, amikor arra számítottunk, hogy a szeretet szent és bűvös hangulata ünnepe — karácsonyra — ismét itthon lesznek kedveseink. „Mire a lomb lehull a fákról, valamennyien újra édes hazátokban lesztek”, — mondta, állítólag egy nevezetes férfiú, amikor a harctérre vonuló csapatokat elbucszította. Mire a lomb lehull... Azóta sokszor lehullott már reményünk fájának örökzöld lombja, azóta már három hervadás facsart könyvet a szemünkbe és préselt elő nehéz sóhajokat a szivünkéből... S még mindig ott tart a világ, hogy lehet-e reménység a békére — a háboru negyedik évében?

Mi becsületes módon tettünk tanúságot arról, hogy őszintén akarjuk az emberiség boldogságát hozó békét. Béke jobbot nyújtottunk, amelyre tegnap kaptuk meg a hivatalosan eddig meg nem erősített választ. Az optimisták, reménykedők elégedetten olvasták ellenségeink feleletét. Azt állapították meg belőle, hogy a béke harmatos csőrű fehér galambját nem ölték meg, mert ez a válasz goromba, brüssz, hazug, terdítésekkel teli, — de nem jelenti a megindult tárgyalások fonalának megszakítását. Ugy magyarázzák a még hinni tudók, hogy erre mi olyan választ adhatunk, amely ismét közelebb hozhatja egymáshoz az ellenségeket.

Az amerikai Egyesült Államok béke körüli buzgókodása mindenesetre megnyugtató s Németországban már komoly reményeket is fűznek a megindult akcióhoz. Szövetségesünk azonban úgy látja, hogy amikor Anglia — a világ becsületes megromtója — hajlandó a békére, ugyanakkor szervekedik az ellenünk megindítandó gazdasági harcra. Most már talán nem térhet ki a világ nyomása alól és megkezdte a béketárgyalásokat, azonban nyomban elhinti az új háboru magvait. Az ilyen bűnös munkát lehetetlené kell tenni. És ehhez Amerika rendelkezik a legsúlyosabb fegyverrel. Meg kell üzennie Angliának, hogy vagy őszintén akarja visszaadni a világ nyugalalmát, vagy pedig lehetetlené tesz számára, hogy a tengerentúlról fegyvereket kapjon. Ez gyorsan megteremtene a nehezen várt békét.

Mackensen vezértábornagy hadseregportja:

A IX. hadsereg az oroszok utóvédeit heves utána nyomulással visszaverte és további hátrálásra kényszerítette. Nyugatról és délről német és osztrák-magyar csapatok Focsani és Fundani állásaihoz közelednek, több mint 1300 fogoly és sok hadianyag jutott a fáradhatatlan üldözők kezére. A Buzeu és a Dyna között az ellenség védi hidfőjét.

Dobrudzsában, Brailától keletre német és bolgár csapatok elfoglalták a szivósan védelmezett orosz állásokat és Mácra vetették vissza az ellenséget. Ezekben a harcokban a pomerániai IX. gyalogezred tüntette ki magát.

Macedóniai hadszíntér:

Nincs különösebb esemény. Ludendorff, első főszállásmeister. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

LEGUJABB.

Ejfel 2 órakor érkezett telefonjelentés.

Alaptalan minden válság hír.

Andrássy Gyula gróf a királynál.

Budapestről telefonálja tudósítónk: Ellenzéki pártkörökben élénken kommentálják ma este azt, hogy Andrássy Gyula gróf kihallgatásra utazott a királyhoz, különösen azért, mivel úgy tudják, hogy Andrássy még a király pesti tartózkodása alatt megköszöntötte őfelségének az aranygyapjas renddel való kitüntetését. Abból a tényből, hogy a király feltűnő gyakran érintkezik az ellenzék pártvezéreivel, ellenzéki politikai körök szerint lappangó válság jelét kell látnunk, különösen azért, mivel nem hiszik, hogy Andrássy holnapi kihallgatását is Tisza István gróf ajánlotta volna a királynak. Az ellenzéki körök szerint ez a lappangó válság még ebben a hónapban el fog intéződni.

A munkapárt helyiségeiben ma este igen sok főrend és képviselő jelent meg. Ott voltak a miniszterek is valamennyien. Tisza István gróf miniszterelnök élénken beszélgetett a lapokban és ellenzéki körökben állandóan pertraktált válsághírekről. A pártba teljesen nyugodt és bizakodó a hangulat. Illetékes körök a leghatározottabban megcáfolják a válság híreket.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti; A császár drezdai látogatása alkalmából a szász királynak a Pour le mérite rendjelet adományozt.

Tisza István gróf ujévi nyilatkozata.

(Bécsi vélemények. — A magyar ellenzék vezéreinek nyilatkozatai.)

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Bécsből jelentik: A *Neues Wiener Tageblatt* főszerkesztője, Singer Vilmos lapjában a következőket írja az ujévi politikai eseményekről:

— Feltétlen bizalom és a vezérnek követésére való készség nyilatkozik meg a munkapárt üdvözlésében. Tisza István gróf válasza határozott és férfias felelet. A magyar parlament többsége tömör egységben áll, hiven kitartva vezére mellett. Ezt Tisza István gróf tudja és ez adja meg neki politikai eseményeinek megtételére az alkalmas erőt. Tisza nem az az ember, aki ellenteleinek új vizsgálóra ad okot, ha azonban okra van szükség, ők maguk keresik ki. Találékonytalan nem lesz hiány, csak arra vigyázzanak, hogy nevetesség ne váljanak. Mert csak egy hajszál választja el az ellenzékét attól, hogy nevetességessé válják politikai tevékenységének hangos lármájával.

Tisza István gróf ujévi beszédéről a *Zeit* a következőket írja:

— Tiltakoznunk kell az ellen, hogy Tisza István gróf programját ad az osztrák kormány számára. Nem kívánjuk, hogy Tisza az osztrák kormányt támogatásáról biztosítsa, Ausztria belpolitikájába avatkozzék. Ha ez megfordítva történne és a magyar kormánynak igényünk mi támogatást, ezt Magyarországon barátságatlanul fogadják. Tisza István gróf megszokta, hogy egyedül beszéljen a monarchia nevében. Az osztrák politikai élet helyreállítására korlátok közé fogja szorítani Tisza Istvánnak ezt a viselkedését.

Az *Arbeiterzeitung* írja: Nyíltan kimondjuk, Tisza István grófnak hálás köszönettel visszautasítjuk támogatását. Tisza a diktátor szerepét játssza Magyarországon. Ausztria is van annyira konszolidálva belső téren, mint Magyarország. A biztosított pártfogást, amelyre Tiszát elbizakodottsága birta, vissza kell utasítanunk, anélkül szólva azzal a kifejezéssel, hogy arcátlanosság. Amit Tisza a külpolitikáról mondott, arra csak azt jegyezzük meg, hajlandó-e végre belátni, hogy a külpolitika irányítását át kell engedni másnak, mert ma már nem az ő Buriánja ül a Ballplatzon.

Budapestről jelentik tudósítók: Apponyi Albert gróf a következő nyilatkozatot tette Tisza István gróf ujévi beszédéről:

— Olyan ez a nyilatkozat, mint az entente válasza. A kormány bizonytalannak érzi helyzetét, azért nagyokat mond barei készségről. A legnagyobb veszély az lenne, ha ez a parlament keresztülorszírozná a kiegyezési kérdést. A nemzet erőinek egybeforradása lehetne az egyetlen cél, amelynek szemük előtt kellene az egyetlen, de a többség visszautasítja ezt és pártbáratot hirdet és szót sem szól azokról a szociális feladatokról, amelyek a nemzetre hárulnak a háború következtében.

Károlyi Mihály gróf így nyilatkozott:

— A félelemnek és elhagyatottságnak jele a munkapárt csatlakozása. A miniszterelnököt ismerni kell, tudhatna a munkapárt, hogy sok mindent lenyeini kíván, mielőtt elhagyná hatalmát. Ha harcot kívánnak, mi szívesen vesszük, mert morális alapon mi állunk és ha Tisza megbukik, tíz perc alatt pár száz hazatérő akad, aki az új miniszterelnök mellé fog állni.

Vásonyi Vilmos ezeket mondta:

— Az a nagy erő, amely a torkokban nyílt meg, a legnagyobb bizonyíték a gyengeségre. A munkapárt összetéveszti a hazát Tisza Istvánnal, a háborút a saját háborújának, a győzelmeiket a munkapárt diadalának tekinti. Csak egy igazságot látnak és pedig azt, hogy a munkapárt egyáltalán a hatalom és ennek a hatalomnak elvesztésétől félnek. Andrássy Gyula gróf így nyilatkozott:

— A munkapárt új esztendei üdvözléséről és az elhangzott válaszról csak annyit lehet megállapítani, hogy a munkapárt ideges és úgy érzi, hogy megingott alatta a talaj. Eddig csak a magyar parlament működött, most, hogy a monarchia másik államában is fel fogják venni az alkotmányos parlamenti életet, megszűnik az egyeduralom, nemcsak a munkapárt lesz egyedül megtervezett, törvényben joggal és látszattal bír hatalom. Ausztriában erős kormány van, amely képes Ausztria belső politikai életének problémáival megbirkózni és amely kétségtelenül korlátok közé szorítja Tisza hatalmát, amelyet a monarchia képviselője kifelé és belele egyaránt gyakorol. A többség, a párt elnökeinek személynében, az ellenzékkel szemben fenyegető magatartást tanúsított és galád támadásról beszélt, holott az ellenzék már rég elfelejtette azt, hogy a koronázás előtt milyen pártbáratok voltak, mert úgy találták, hogy a nemzet érdekei megkívánják, hogy az időlegesen felújított pártbáratokat mellőzve az új király alatt és alban az új politikai helyzetben, melyet békejavaslatunk teremtett, a nemzet érdekei egységesen érvényesüljenek.

A miniszterelnök beszédéről a részéről, mely Burián báró volt külügyminiszterre vonatkozott, Andrássy ezeket mondja:

— Megütözéssel kell halanom, hogy Tisza szerint Burián közös pénzügyminiszter befolyását érvényesíteni fogja a monarchia külügyeinek vezetésénél. Ugy tudtam és alkotmányunknak az felel meg, személyes felelősség mellett a közös külügyminiszter önállóan, minden közös miniszteri bizottságtól és tanácstól függetlenül vezeti a monarchia külügyeit. A hatvanhetes törvények így szabják meg a külügyminiszter feladatát és felelősségét. A törvények nem ismernek közös kabinettet, a külügyeknek közös minisztertanács által való vezetését. A külügyek vezetése az osztrák és magyar miniszterelnökök egyenlő jogon befolyhatnak, de a közös miniszterek semmi esetre sem. Ez alkotmányunkba ütköző újítás volna. Ha pedig nem így van, akkor Buriánt azért tették meg közös pénzügyminiszternek, hogy az új külügyminisztert befolyásolja és az ő személyében keresnek garanciát az új külügyminiszterre nézve. Már pedig, ha nem is a magyar parlament birtotta meg Buriánt, hanem mindezenesetre felsőbb tényezők, valószínűleg az uralkodónak ama véleménye, hogy nem helyesen töltötte be a rá bízott nagy feladatot, úgy hogy az ő személye semmi esetre sem lehet garancia az új külügyminiszterrel szemben.

Arra a kérdésre, hogy holnapi audienciája összetűg e politikai kérdésekkel, vagy pedig csak az aranygyapjas rendet köszöni meg öltetésénél, Andrássy így válaszolt:

— Az uralkodótól függ, hogy politikai kérdéseket is szóvá tesz-e, vagy sem.

Kukorica kenyeret kell enni.

(Kürthy Lajos báró nyilatkozata.)

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Budapestről telefonálja tudósítók: Kürthy Lajos báró az országos közéleti hivatal elnöke az aktuális közéleti kérdésekről tudósítók előtt a következő rendkívül érdekes nyilatkozatot tette:

— A tizenkét órai záróra nálunk még mindig jobb, mint másutt, ahol előbb zárnak. Bizonyos idő múlva megfontolás tárgyává kell tenni a sütemények árusításának további korlátozását, különösen a cukrászokban. A Romániában zsákmányolt gabona felől úgy intézkedtünk, hogy a törvényhatóságoknak kiutalható újabb lisztmennyiséggel tengeri lisztet is utaljanak ki, mert a jövőben tíz százalék tengeri liszttel kevert kenyeret fognak majd sütni. A tengerinél a végleges termés ered-

mény sokkal jobb, mint hittük, viszont a burgonyánál ép az ellenkezőjét tapasztaltuk.

A jövő hónap végén megalakítják a közéleti tanácsot, ezenkívül egy másik fontos tervet, amely a békekötés lehetőségével számolva, átmeneti állapotot teremt a háborúból a békére, mert a háborús intézkedéseket máról holnapra nem lehet eltörölni. A közvetítő kereskedelem szabályozását is tervezzük, különösen a kihágási eljárás egyszerűsítését. A vidéken eddig három fórum volt a kihágási ügyekben: a főtisztviselő, az alispán és a belügyminiszter. Ezentúl csak két fórum lesz árdrágítási ügyekben.

Caillaux békeagitációja.

(Németország feltételei.)

(Saját tudósítók telefonjelentése.)

A Times jelenti, hogy Caillaux, volt francia pénzügyminiszter a béke érdekében való agitálásra Rómába utazott. Arról beszélnek, hogy Caillaux az olasz háború ellenesek körében meglehetősen sok német barátot talált és úgy tapasztalta, hogy a semleges államok is német hangulatúak. Caillaux a franciák és olaszok együttműködését akarja, mert szerinte Németország hajlandó velük szemben békülékeny magatartásra, de Romániával, Oroszországgal és a Balkánnal szemben szabad kézzel van szüksége, hogy kárpótlást nyerjen a francia földön hozott áldozatokért. Az olasz háború ellenesek állítólag kedvezően fogadták Caillaux lépését, mert szerintük az olasz kormány már is tudomással bír Németország békefeltételeiről. Caillaux mögött a haute finance áll. Caillaux nem tér vissza Franciaországba, hanem másutt folytatja békeagitációját.

Berlin. Itteni politikai és gazdasági körökben élénken foglalkoznak a német békefeltételekkel, amelyek különösen fontosak nem az esetleges terület és határszabályozások miatt, hanem a kereskedelmi és gazdasági élet újrafelvétele ügyében. Mértékadó helyen kijelentették, hogy a béke első és főfeltétele a békekötés utánra az entente, különösen Anglia részéről tervezett gazdasági háború lehetetlenítése. Csak szóróványosan emelkednek hangok, amelyek a kereskedelmi és gazdasági vonatkozásoknak a háború utáni kiterjesztését is akarják. A szaksajtó sokszor a politikusokkal együtt, nagyon izgatott amellett, hogy Németországnak a háború utáni teljes bojkottálása ellen foglaljanak állást. A békekötés utáni gazdasági háború egyet jelentene a háború folytatásával és azzal, hogy nemzetek szívéből ne tűnjék el a harag és a gyűlölet. Pedig ezeknek eltüntetésére a legegyszerűbb út a kereskedelmi és gazdasági vonatkozások újrafelvétele. Németországnak szabad ut kell arra, hogy munkáját folytathassa. Vissza kell kapnia a hajózáshoz és a kereskedelemhez való szabad és egyenlő jogát, hogy a világ szabad versenyében érvényesíthesse erejét és elérhesse azt a pozíciót, amelyet a német nép, tudás és kereskedelem magának kivívott. Németországot nem elégítheti ki a nagyfontosságú Berin—bagdadi közvetlen összeköttetés és nem elégedhet meg azzal, hogy csak a hadviselő államok egyikevel vagy másikkal lépjen szoros összeköttetésbe. Szabad ut egyenlő feltételek mellett, szabad tér a világpiacon: ez az, aminek a békét legfontosabbnak előfeltételül meg kell előznie.

Szófia. A Dnevnik című lap semleges forrásból jelenti, hogy az entente diplomatái és kormányai között élénk tárgyalások folynak arra nézve, hogy a béketárgyalásokra milyen feltételeket állítsanak fel. Az entente megállapodott abban, hogy Belgium és Szerbia visszaállítását fogja követelni, de Romániára nézve nagy az

ellentét. Az entente hatalmak nagy része, Oroszország is azon az állásponton van, hogy Románia saját akaratából avatkozott a háborúba, saját magának kell viselnie ennek felelősségét és az entente saját követeléseit és saját érdekeit Romániától függetlenül fogja a tárgyalások anyagává tenni.

Elveszett és megkerült a korona egyik ékköve.

(A királyné elvesztett csipkekendője.)

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapestről telefonálja tudósítónk: Ma estig az illetékes körök titokban tartották, hogy milyen nagy riadalom keletkezett szombat délután, amikor Szent István koronáját nagy ceremóniák között átszállították a Mátyás templomba. Az történt ugyanis, hogy a koronőrök észrevették, hogy a koronának hátsó részében elhelyezett egyik topáz darab kiesett és hiányzik. A nagy eseményről azonnal jelentést tettek a királynak, aki nyomban elrendelte, hogy a legnagyobb apparátussal fogjanak hozzá a drágakő megkereséséhez és tüvé is tették a királyi várat, a koronázási menet útvonalát és a Mátyás templomot. Mindenkit megkérdeztek, aki a koronához közel jutott, de senki sem emlékezett arra a pillanatra, amikor a kő kieshetett a koronából, mert a drágakő hiányát senki sem vette észre. Ma Széchenyi Béla gróf koronőr Esztergomból táviratot kapott, melyben tudomására adták, hogy az érsekség egy funkcionáriusa, a koronázáson szombaton egy topáz talált.

Nyomban leküldötték Fekete Béla koronőrösi tisztet Esztergomba, aki ma már vissza is jött és magával hozta az ékkövet, amelyet egy ékszerész vissza is helyezett a koronába mielőtt azt régi helyére, a korona ládába zártuk volna.

Mint éjjel telefonálja tudósítónk a drágakövet, a Mátyás templom sekrestyése találta meg a Loretto kápolnában és mert azt hitte, hogy a hercegprimás ornátusából való, egy le-

vélben elküldötte Esztergomba. Ott megállapították, hogy nem a hercegprimásé és visszaküldötték azzal, hogy keressék meg a tulajdonosát. Ekkor már Budán észre vették, hogy a koronából hiányzik az ékkő és mikor a topáz megvizsgálták úgy találták, hogy az csakugyan a koronába való.

Érdekes, hogy a Mátyás-templomban lefolyt nagy ceremónia alatt a királyné elvesztette a selyem zsebkendőjét, amely drága munka és amelyet rendkívül becses családi ereklyeként őriz, mert a Parmai hercegi családban anyáról leányra szállt és csak ritka alkalmakkor használják. A kendő több száz éves és még monogram, sincs benne. A királyné nagyon megijedt, mikor észrevette az ereklye hiányát és főudvarmesternőjét bízta meg, hogy tegye meg a szükséges lépéseket az előkerítésére.

Egy Pauly Károly nevű detektív megtalálta a kendőt a templomban, de minthogy nem volt benne monogram, nem tudta, hogy kié s hogy kinek adja át. Mikor Beda Deseő tényleg kiderítette az utasítást a zsebkendő megkeresésére, a detektív nyomban jelentkezett a királyné elé vezették, akinek sajátkezűleg adta át az elveszett tárgyat.

— Nagyon szépen köszönöm, nagyon örülök, hogy megkerült a nekem becses ereklye — mondotta a királyné magyar nyelven a detektívnek.

Jassy feladásával számolnak az oláhok.

(Galacból menekül a lakosság.)

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Szófia. A bolgár vezérkar hivatalos jelentése:

Macedón front: Gyenge tüzéség-tüzelés. Román front: Rendkívül elkeseredett harcok után a makacsul ellenálló ellenséget kivetettük hatalmasan kiépített állásaiból a 264-es és 197-es magaslatoknál Rukavica mellett. Az ellenség állásait és Rukavicát megszállottuk. Az ellenfél erre hátsó, jól kiépített állásaiba vonult vissza, amely Macintól keletre háromszáz lépésnyire és északra a 105-ös magaslatig a Duna mellett fekszik. 217 orosz elfogtunk.

Mikor a cári család a Kisenev melletti orosz főhadiszálláson volt ugyanakkor Ferdinánd román király, Mária királyné és Károly trónörökös is napokig ott tartózkodtak Bratianuval együtt, akit a cár többször hosszabb kihallgatáson fogadott. Arról volt szó, hogy megállapítsák a román kormány és királyi család milyen városban üsse fel székhelyét, ha a harcéri események következtében Jassyból el kellene menekülni.

Jassyból jelentik: Az oláh hadsereg vezérkari főnökévé a kárpát-moldova front főparancsnokát nevezték ki. Galacot a lakosság sietve, pánikszzerű meneküléssel hagyja el, mert a városban hallani már az ágyuk dörgését. Odesszába érkezett menekültek beszélnek, hogy Virizul város elfoglalása után az oláh hatóságok Brailát elhagyták.

Ottó trónörökös.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

És az örömtől ragyogó királyi pár mellett ott látjuk az aranyfürtös kis trónörökösöt. IV. Károly királyunkról és Zita királynénkról írva, mindig ez a refrén. A koronázás nagyszerű ünnepségének minden aktusánál, kezdve a magyar fővárosba való megérkezéstől a legnagyobb ceremóniáig ott ragyog a boldog királyi pár napsütésében a legigézőbb angyali szépség, a négy és fél éves Ottó, Szent István koronájának örököse.

Sűrű szemekben szitált az eső, mikor a koronázás reggelén kifordult a belső várudvarról a királyi pár tündérkocsija. Az ég feketéjét kettő beszakította a vakító látvány és aranyat hintett a tündéri pompa, amerre elvonult. Senki sem várta, de mindenki odaképzelte a felséges pár elé a legédesebb rafa-langyalt, a kis trónörökösöt. És minden spanyol etikett lemosolygásával ott ült, nevetett, integetett a paroxizmusig felhevült, éljenző tömegnek egy négy éves gyermek, egy boldog házaspárnak legszebb büszkesége, legföltettebb kincse, az egész magyarságnak legédelmesebb kedvence, Ottó, a trónörökös.

A koronázásnál jelenvolt magasrangú tisztetek mondják, hogy ez a négy éves kis ember valami felejthetetlenül magasztos színt adott Ferencz József temetési pompájának. Akik a koronázáson látták, elmondhatják, hogy a királyi pár látható örömet ennek a csodálatos mosolygású gyermeknek a jelenléte tette teljessé és adott a nagy pompájú nemzeti ünnepnek, soha nem remélt családi melegséget.

A koronás király vitézeket avat aransarkantus lovagokká. A királyné a trónörökösrel tér vissza nyolc lovas tündérkocsiján a palotába. Most már Ottó ül Zita királyné balján és mintha lovagja lenne hölgyének, komoly méltósággal emelgeti apró kezecskéit hóhérekucsmaájához és fogadja magyar nemzetének hődotátát.

Aztán változik a kép. Pár perc és Zita királyné megjelenik a királyi vár Szent György-téri ablakánál és fölülteti az ablakhoz a trónörökösöt. Felejthetetlen kép. A tér sok ezernyi embere zsebkendőt lobogtatva éljenez és a gyerek trónörökös csókokat int jobbra-balra, mindenfelé mindenkinek. Aztán jobban akar látni. A felséges mama sajátkezűleg távolítja el

a fehér ablakpárnát. A kis trónörökösnek ez kevés, ő még jobban akar látni és a felséges mama ismét sajátkezűleg nyitja ki az ablakot. Pedig volna segítség. Ott van Eszterházy hercegnő főudvarmesternő a másik ablaknál, amodébb Wallis gróf altábornagy szikár alakja látszik fehér tábornoki díszben, egy udvari pap lila talárja is árnyat vet az ablakra, de nincs szerepük, mert a királyné maga foglalkozik gyermekével. Aztán tisztán látni, hogy Ottónak ezer kérdése van. Mutogat jobbra-balra és Zita királyné türelmesen válaszol. Valaki figyelmezteti a szoba belsejéből, hogy a térről hűvös szél éri a trónörökösöt és a másik pereben a királyné hermelin boájából fénylik elő az aranszőke haja.

De sok a vitéz aransarkantus és a térről mindig hidegebben ver föl a szél. Beteszik az ablakot és ekkor kedves játékba kezd a trónörökös. Látszóval nézegeti a teret. Előbb komolyan, ahogy a felnőttektől látta, felfedezi József főherceg palotájának erkélyén Ferdinándot, a bolgárok cáriját és élénken integet neki. Ő tereli a publikum figyelmét is rá a daliás királyra, akit ettől kezdve lelkesen éljeneznek. Aztán megunva a komolyságot kedves gyermekes játékba kezd. Csupán egyik-egyik

IRODALOM ES MUVESZET.

Szinházi műsor:

Szerdán: Csokoládé katona, operett.
Csütörtökön: Három a kis lány, operett.
Pénteken: Zsuzsi, újdonság, először.
Szombaton: Zsuzsi.

* **Aradi kabaré.** Vidám két estét szerzett az aradi közönségnek az a lelkes, művészi ambíciókkal telített irodalmi kis csoport, amely vasárnap és hétfőn a Központi-szálló éttermében aradi kabarét rendezett. A kabaré műsora kiválóan értékes produktumokban bővelkedett. Azt mondhatnók: a műsor minden száma őszinte élvezetet szerzett az éttermet zsutolásig megtöltött publikumnak, de különösen áll ez az aradi közéleti férfiakat szerepeltető városi közéletmezési bizottság üléséről szóló paródiára, amelyben Gyöző Alfréd mint Lőcs Rezső személyesítője tartotta állandó kacagásban a nézőket. Ilyen a rendkívül sikerült komédia *Sutik* Kálmán hírlapíró műve, aki különben mint konferanszió is számos jelét adta annak, hogy humora szinte kiapadhatatlan. Az ő érdeme egyébként a kabaré életre hívása és névös megrendezése is. Az est számainak nagy része aradi szerzőktől származik; *Zerkovics* Rudolf és *Zombory* Andor segítettek bizonyosságot tenni róla, hogy aradi irodalmi termékekkel is lehet színvonalon álló estet rendezni. A szereplők közül kiváltak még Barics, P. Rozsnyay Ilonka, Várnai, Kertész és a Járay testvérpár. Nagy kár, hogy az új záróra rendelet lehetetlenné teszi az aradi kabaré állandósítását, holott nemcsak közönség, hanem alkotó erő is volna hozzá.

* **A budapesti filharmonikusok Aradon.** Az Aradi Philharmonia-Egyesület diszelnöke *végvari Neuman Dániel báró* a diszoklevél átadásakor tett ígérete szerint most az újévre ezer koronás nemeslelkű adományával belépett a Philharmonia alapító tagjai sorába. Ennek hatása alatt a philharmonikusok azzal a tervvel foglalkoznak, hogy mivel tulságosan lepadt zenekarukkal ezidő szerint nagyobb feladatokra ugysem vállalkozhatnak, azért e szezon folyamán lehozhatnák Magyarországra legelső zenekarát, a magyar királyi opera tagjaiból alakult

szeméhez emeli az üveget és úgy szórakozik, aztán forgatja és nagyokat kacag. A közönség pedig együtt mulat kedvencével és éljenez, zászlókat lobogtat és éljenez szünetlenül. És Zita királyné boldogan gyönyörködik gyermeke kedvében.

Es jön IV. Károly király hófehér paripán, fején Szent István aranykoronája ragyog, vállát leborítja Szent István kilencszáz éves palástja és felzökell a szentelt földekből alkotott dombra. Nyitva a királyné ablaka, két rajongva szerető areból sugárik felé a szeretet és öröm, Zitaéból és a trónörököséből. A rengeteg tömeg éljenez, a kis Ottó kucsmáját lengeti és mikor megtette a világ négy taja felé a négy vágást IV. Károly király és lovával levágtatta koronázási dombról, első tekintete Zitaé, a feleségé és Ottóé a gyermeké. Megkapó látvány, amint a királyné magához szorítva a trónörökösét, messze kihajlik az ablakon és addig követi tekintetével a királyt, míg az a fordulónál el nem tűnik. Követve a világ legragyogóbb kíséretétől.

Olyan volt, mintegy tündéralom, de valóságosnak itt marad az imádott királyi pár és a világ leggyönyörűbb trónörököse Ottó, Magyarország egykori királya.

Horovitz Gusztáv.

budapesti Philharmoniai Társaságot. *Mandl* Vilmos dr. elnök meghívására *Moshammer* Román operai hárfaművész már is felelt. Szerinte a társaság választmányja jövő heti ülésén fogja a részleteket megbeszélni. De eivben már is elfogadják a leívetelt, ha a vasuton és Aradon az elszállásolásban és ellátásban kedvezményes árakat kieszközölni sikerül. Minthogy e kívánságok teljesítését a philharmonikusok lehetségesnek tartják, megvan a remény arra, hogy Arad olyan zenei élvezetben fog gyönyörködhetni, amilyenre eddig hazánkban csak Budapesten volt alkalom.

* **A színház hírei.** *Zsuzsi*. Bartha Lajosnak, a *Szerelom* szerzőjének elvitázhatatlan nagy sikert aratott parasztvígjátéka pénteken, 5-én kerül bemutatón. A rendkívül érdekes és minden tekintetben kitűnő újdonság kiválóan elsőrangú szereposztásban kerül színre. A címszerepét Z. Várnai Margit játssza, partnere Barics lesz, a többi szereplők Bánházi Teréz, Kiffer Lajza, Benkóné, Várnai, Gyöző, Delli. — *Csokoládé katona*, kitűnő operettet ismétli meg a társulat, melynek eddigi összes előadásában zsutolt ház gyönyörködött.

* **Kölcsonkönyvtár.** Újdonságok *Kerpelnél*.

Jövendölés az új évre.

(Már megint jósólnak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Legujabban *Sorío* álnév alatt jelentkezik az a jós, aki a jövő esztendőről egész esomó érdekes eseményt helyez kilátásba következő horoszkópjában:

Nagy revízió alá kell vennem a mult év horoszkópját, hogy helyes következtetést vonjak le az új esztendőre.

Az elmúlt évre a csillagok a véget mutatták ki. A csillagok pedig nem hazudnak. Hol volt tehát a hiba? Az olvasóban. Rosszul olvastunk a csillagokban. A „vég” esztendeje volt a tavalyi, ez szent igaz, de vajon nem a „béke-remény” végét jelentette-e? Nekünk nem ez volt kellemes, mi a háboru végét akartuk kiolvasni s ehhez szabtuk goetikus vonasaink irányát. A csillagképek nem omlottak össze a mi reményeink alapján, azok szilárd egészben vaskövetkezetességgel állták a rőppálya minden rendellenességét, s a horoszkóp e része nem vált be. A többi, ha ma olvassuk: elégtétellel állapítjuk meg, hogy az utolsó betűig beteljesedett.

Az 1917-iki év horoszkópját most már ridegen a csillagképekből állítottam össze s nem tenetek róla, hogy nem olyan lett, mint amilyennek az olvasó talán várta.

Az újév a „kezdetet” jelenti. Rémes vonalzásu, emelkedő irányzatú kép vonul elénk, mintaa csak ebben az évben kezdődnek a vérontás.

Hétfővel kezdődik az év és hétfővel végződik: tehát 53, a kezdet jellegzetességét jelentő napok száma. A „vég” vizsgálatárságnak van azonban egy kis derűje e ponton: Hétfővel kezdődő hónap a januáron kívül még csak egyetlenegy van: *Október*. Ennek jelentőségét alább fogjuk megérteni.

Menjünk vissza a sötét színeket öntő csillagképhez. Az uralkodó bolygó a *Jupiter*, az istenek atyja, a teremtés allaja és omegaja, a kezdet tőkélye, tehát bizonyossága annak az igazságnak, hogy a tulajdonképen minden ebben az évben kezdődik, de egyszersmind ebben az évben be is végződik.

A napot is mutatja a Skorpió hava. Az új testamentum Prot ev. János IV. 47—54. október 27-re, szombatra illik, itt körgomolyog van, itt összesűrűsödik a vezér fonál s itt mondja János: „A farizeusok tanácsot tartanak.”

Mi ez, ha nem a béketárgyalás eredményes napja? Jupiter, a minden üstökös istenatyja, akinek életében egy év egy pillanat, a kinek pályája a legtávolabb van a földtől, akinek családjához harminc üstökös tartozik, aki magában foglalja mindazt, amit az ember remél, a borzalom jegyében veszi út az uralkodását, s egy pillanat alatt be is tejezi a borzalmakat.

A *Jupiter* földi életében egy pillanat egy év.

A királyunk szerencsés. Az 1917-iki csillagkép, az ő születése hónapjának az erettségnek és az állásnak jelét viseli: a tömött buzakalászt. Születésének éveben is *Jupiter* uralkodott. Akkor béke volt.

Ezek a csillagképek, ezek a képtársulások igazat mondanak: most is béke lesz.

Október vége abnormális meleg derűs lesz.

Nagy bősög lesz az országban.

Meghal egy király, egy igen jelentékeny nő és hat világhíres férfi.

A hetes számú dominálni fog a földön.

A „esecsemő képe” rongyos foltokban terül el nyugaton: Franciaországban furesa törvényt fognak hozni e tárgyban.

Az „arany” vonala megindul de megáll.

Ez szegénységet jelent, a pénz megdrágul az egész világon.

Es a leghízbosabb jele a békének.

Az egyes hónapokra osztva az eseményeket:

Január a vizes, február a tüzes, március a szeles, április a fagyos, a május a meglepetéses, június a gyászos, július a szerencsés, augusztus a lomha, szeptember a reményteljes, október a békés, november a katasztrófális, december a megnyugvás jelentős eseményt rejti.

A legnevezetesebb a május lesz, mert ez hozza a világ legnagyobb meglepetését. A legszomorubb lesz a június, mert mérhetetlen gyászt terít Európára.

A miniszterelnök utazása. Budapestről telefonálja tudósítónk: Tisza István gróf miniszterelnök a legközelebbi napokban Bécsbe utazik, hogy az uralkodó ház tagjainak az új év alkalmából kifejezze szerencse kívánatait.

A központi hatalmak parlamenti elnökeinek tanácskozása. Budapestről telefonálja tudósítónk: A központi hatalmak törvényhozásának elnökségei január 19-én Berlinben együttes ülést fognak tartani. Szász Károly képviselőházi alelnök ez üléssel kapcsolatban kijelentette, hogy Kaempfi, a német birodalmi gyűlés elnöke, aki az eszmét felvetette, *Beöthy* Pált, a magyar képviselőház elnökét is sürgőnyileg meghívta az együttes ülésre. Az alelnök közölte erre Kaempfiel, hogy *Beöthy* Pált betegségére meggátolja abban, hogy Berlinbe utazhassék és kérte a konferencia elhalasztását. A birodalmi gyűlés elnöke válaszában kifejtette, hogy az elhalasztás lehetetlen és mivel ebben az időszakban a parlament is ülésezik és így az alelnökök sem utazhatnak el, Magyarországot a berlini konferencián senki sem fogja képviselni.

Arad éjjel tizenegy órakor.

(Az új záróra első éjszakája.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától, —

Az égbolt szürke s lassan szitáló eső önti végnélküli esőpöccit a korán pihenni siető városra. Az idő stilszerűen alkalmazkodik a miniszteri rendelethez, mely a mai nappal este 7 órakor bezárja az üzleteket, este 11-kor pedig a kávéházak, vendéglők és szórakozóhelyek villanylámpáit oltatja el. A hosszú háború maga sivar következményeivel most jelentkezik majd csak igazában. Az entente-agyából kifogyott a megértés és belátás olaja s ez minket is takarékosagra int a világító anyaggal. Goethe nagyszerű jelszavát: Mehr Licht! Több világosságot! jobb időkre tesszük el s egyelőre be fogjuk émi annyival, amennyit a rendelet kegyelméből, Mellinger és Schultz direktor urak fognak nekünk juttatni. Az elmúlt korok primitív élete fog ránk köszönteni, ha még sokáig eltart a háború, az az élet, amely kedves, bensőséges és családi volt ugyan, de a modern élet higiénijával és komfortjával nem rendelkezett. A technikai fejlődés túlságosan elkényeztetett bennünket s a „more patrio” tól messze elhaladtunk. Most aztán lassan visszatérünk az ősi szokásokhoz. A 100 gyertyafényes villanykörtétől — az egy szál viaszgyertyáig! A kulturhistóriának ez a rák módra való haladása érdekes fejezete lesz egykoron. A régi Vasárnapi Ujság fejlécein láttuk az „extra Hungariam non est vita” meggyőző példaképeit. Hogyan olvas a magyar ember a gyertya fénye mellett, pipázgatván kellő kedélyességgel. Szivar, cigaretté már ugyis alig van, a pipa tehát aktuális, miután ezt dohány helyet krumplilevéllal és csicsókaszárral is meglehet tölteni, ha nagyon száraz és a szükség nagyon kényszerít rá, a gyertya pedig még keresettebb lesz ezután, ha ugyan méregdrága pénzért egyáltalán hozzájuthatunk majd. Mert az üzleteket 7 órakor este bezárják. Hazamegy a kereskedő és hazamegy a vevő is. De a téli esték még is csak hosszúak, a villanyfogyasztást pedig otthon is csak korlátozni kell. Hiszen előbb-utóbb majd csak ellenőrzi a hatóság ezt is. Akkor aztán: jöjjetek elő kis karácsonyi faggyú gyertyák. A nagy ebédlő asztalra egy szál vékony kis lángoeska, ugyanennyi az éjjeli szekrényre. S lám, ennek is csak az irodalom fogja megadni az árát, az emberiség kilene tizedrésze, ha csak megválni nem akar, nem fog többé olvasni: — az ágyban...

Ez ugyan még a közel jövő zenéje, de a mai események már erre felé vetik árnyékukat. Arad voltaképen már este 7 órakor lehunyta szeméit. A szempillák között, akarom mondani: a lezárt redőnyök között szűrődött csak ki egy kis tompított világosság. Amolyan spórolós hadi világosság. A vendéglők és kávéházak ablakai voltak ezek.

(Hét órai fizletzárás.)

A hét órai fizletzárás nem ment egészen simán. A közönség nagyrésze még tájékozatlan volt. Hallott ugyan valamit a dologról, de nem volt tisztában a törvény merevségével, amely a kereskedők elutasító magatartásában kifejezésre jutott. A divat-, szövetkereskedőknek még a legkönnyebb dolguk volt. Itt néhány szóval meg lehetett a közönségnek mindent magyarázni. Apellálni lehetett a holnapi napfényre, amidőn világosabban fog tündöklenni a szövet, vagy a nyakkendő színe, rálehetett bírni a vásárolni akaró hölgyközönséget, hogy másnapra halassza bevásárlásait. Itt tehát nehézség alig akadt. Annyival inkább a félórával később

záró fűszer, csemege és élelmiszer-üzletekben. Itt hiába kezdtek pakolni már negyed 8 órakor. A közönség nem akart tágitani.

— Csak még nekem, segéd ur!
— Kérem, én előbb jöttem!
— En már egy félóra óta várok.

Hiába volt a stereotyp: Nem lehet, záróra! hangoztatása, a közönség nem akart tágitani. Lázasan munka következett most az élelmiszer- és fűszerüzletekben. Az utolsó negyed órában több vevőt szolgáltak ki, mint rendszeren két óra alatt. Végre is egyes üzletekben le kellett esukni a beözönlő közönség előtt az ajtókat s a bennlevőket egyenkint kiereszteni. Egy-két napnak el kell múlania még, amíg a közönség hozzászokik az új rendhez. De hozzászokni, amint hogy mi mindenhez hozzászokunk.

Hét óra után aztán gyors ágyudörgésekhez hasonló zaj hangzott végig az utcáson. A városháza és minorita-templom tornyán méltóságosan hangzott el a hét ütés, megszagatva a rollók dübörgésétől. Arad vérkeringése halkulni kezdett. Az utcatesten, a járdákon, főleg a korzón sok volt még a nép, de ez a közönség már nem annyira sétált, mint inkább hazafelé igyekezett. A korai zárás mindenestre ártani fog a korzónak. Az utca tompa fényű, pislogó gázlámpái mellett, a lezárt üzletek sötét szeméi előtt — kevesen fognak ezután sétálni.

— Nem érdemes kijönni! mondják majd a divatos szép asszonyok s a szeretetreméltó untauglich gavallérok. A kincseket érő prémekek és ékszerek tündöklése elvész a homályban s a korzó villanyfényes képe átalakul vasárnap délutáni szórakozó helylyé, ahol mint a sötét mellékutcákban legfeljebb azok fognak találkozni, akiknek égető szükségük van egy titkos kézszorításra.

A vendéglősöket talán legkevésbé érinti a rendelet. Az Aradi Közlöny a rendelet kiadásának napján megírta volt, hogy Aradon az éttermek tíz óra után rendszerint néptelenekké lesznek s így a rendelet zárórája a pangó üzletmenetet már jobban nem fogja megrontani. Az étkező vendégek korán elvonulnak, a mulató, a borozó, cigányozó vendégek pedig régen elvonultak. Ezeket kiirtotta a háború és az egy órai záróra. Ujabbán pedig az olimpiai magaslatokra felszökött borárok.

A kávéházak egzisztenciáját már az egy órai záróra is megingatta. A tizenegy órai záróra pedig végleg tönkre teszi, ami pedig két szempontból is kár. Először a közönség szempontjából: Aradnak szüksége van a kávéházakra. A modern élet fejlődése úgy alakította társadalmi viszonyainkat, hogy ezt a szórakozó, olvasó és pihenő helyet nem nélkülözhetjük. De kár a kávéosok szempontjából is, akik végre is nagy adót fizető polgárai az államnak. A tizenegy órai záróra azonban be fogja zárni a kellemes és fényes helyiségeiket, mert miből tartásuk fel? A délutáni tejnélküli fekete kávékból, a kis „stampedi” szilvóriumokból? s miből fizessék a rettenetes adókat? A kávéházak sorsán határozottan változtatni kell s a zárórát országosan és rendeletileg kell meghosszabbítani legalább egy órával s ha mindjárt faggyúgyertya mellett is, de meg kell engedni, hogy ezek az emberek megkereshessék befektetett nagy tőkéiknek a kamatát és megélhetésüket lehetővé tegyék.

Aradon egyébként egészen simán folyt le

a kávéházak tizenegy órai — kiirtése. Egy rendőrtisztviselő már a délelőtt folyamán végig járta az összes helyiségeket, s megjelölte mennyi villanykörtét gyújthatnak fel. Ilyen formán siralomházi homály uralkodott ma este a három fényes lokalitásokban. Szinte bántotta a szemét a redukált fény — azaz a sötétség. Tudniillik azoknak a szemét, akik mégis elmentek a kávéházba, leginkább kíváncsiságból, hogy miként fogják a vendégeket kitessékélni.

Ez pont 11 órakor meg is történt. A Városi kávéházban lehetett legkevésbé észrevenni az új záróra következményeit. Ennek a kávéháznak a törzsvendégei záróra nélkül is el szoktak távozni 11 órakor. Ma is így történt. Előtteben a zenés kávéházak: A Hungaria, a Központi, a Fehér Kereszt és a Vadászkürt meglehetősen üresek voltak. Legelőbbben a Hungáriában, legkevésbében a Központiban várták meg a szomorú órát.

Erdekes a színházi közönség viselkedése. Ma este „Orfeusz a pokolban” című dalmű föl 10-ór végett ért. A közönség azonban nem ment be a kávéházba, mint más alkalommal, noha még mástól órája lett volna a szórakozásra. Vissza riasztotta a „hora canonica” közelsége. S a közönségnek ez a magatartása még merevebbé és tartózkodóbbá lesz, mennél későbbben hagyja el a színházat. A mozis programjába nem okozott nagyobb változásokat a rendelet, ha csak változásnak nem vesszük a szünetek félhomályát, de ez még talán látogatottabbá fogja tenni a mozgó-színházakat.

A kávéházakból kitóduló közönség lehanggoltan, hangos szó nélkül, a korábbi jó kedv minden nyoma nélkül ment, bandukolt a sötét, szomorú utcákon, melyek olyanok voltak, mint egy kedvetlen asszony, aki elvesztette a gyémánt ékszerével együtt a fiatalságát is.

Burián István bukása és a békeakció.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Bécsből jelentik: Egy politikai személyiség, aki Burián István báró környezetében van, a külügyminiszterváltozásról a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Az okokat még nem lehet szelőkötetni, de annyi tény, hogy az új osztrák kormány kinevezése nincs kapcsolatban Burián István báró távozásával, hiszen Burián maga kívánta a delegációk összehívását, hogy a delegáció, mint hivatott fórum előtt védekezhessenek a támadásokkal szemben. A magyar ellenzék támadása nincs összefüggésben Burián lemondásával, hiszen Ozernin gróf is Burián politikáját akarja folytatni.

A volt külügyminiszternek a békeakcióban való szerepéről a beavatott személyiség a következőket mondta:

— Burián báró figyelemmel kísérte az ellenséges országok hangulatát és mikor megérettnek látta a helyzetet, akkor érintkezésbe lépett a szövetséges államok kormányaival, ahol Burián kezdeményezése a legnagyobb rokonszenvre talált. A volt külügyminiszternek szilárd meggyőződése az, hogy békeajánlatunk és a béke témája többé nem kerül le a napirendről és a központi hatalmak békeakciójának világosan megállapítható, kézzelfogható eredménye lesz. A békejegyzék természetesen nem egyik napról a másikra született meg, hanem hosszú hetek megbeszélése és megvitatása érlelte meg ezt az eredményt.

Lehet a békéről tárgyalni?

(Németország pesszimiztikus felfogása.)

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

A Daily Telegraph a központi hatalmak békeajánlásáról és az arra adott válaszlól a következőket írja: A szövetségeseknek nem egy nagyhatalommal van dolguk, hanem egy gonosztevő hatalommal. Az entente hadseregeinek és népeinek erkölcsi értékével fölényben van ellenfeleivel szemben. Németország ne gondoljon arra, hogy újabb jegyzéket küldjön, amíg nem hajlandó bűnbánásra.

A Daily Chronicle írja: Azoknak a biztosítékoknak, amelyeket elérni akarunk, anyagi természetűeknek kell lenniök, nem csupán szóbeli biztosítékoknak. A német népet nem lehet kivonni azok alól a következmények alól, melyeket vezetőinek bűnössége zúdított nyakába. Németországnak bűnhődnie kell.

Az amerikai sajtó az entente válaszjegyzékével foglalkozva kijelenti, hogy a válasz elhalasztja ugyan a béke bekövetkezésének idejét, de a további tárgyalásokat nem teszi lehetetlenné. A tárgyalások csak akkor folytatódhatnak tovább, ha a központi hatalmak békefeltételeiknek leghatározottabb és legkimerítőbb jegyzékével állnak elő. Bernsdorff amerikai német nagykövet azt reméli, hogy az entente államoknak Wilson jegyzékére adandó válaszuk a további eszmecserét lehetővé fogja tenni.

A Pester Lloydnak jól értesült berlini forrásból a következőket jelentik az entente válaszlól: A jegyzéket elutasítónak tekintjük, különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy Németország és szövetségesei nem akarták a háborút, Németország és szövetségesei lokalizálni akarták a háborút Szerbiára és a monarchiára. De az orosz kormányának háborus akarata és beavatkozása, valamint az angol és francia diplomáciának rosszakaratu magatartása okozta, hogy a világháború ily nagy mérvet öltött. A központi hatalmak győzelmei a haditérképet oly módon változtatták meg, hogy az entente kénytelen volt eredeti háborus céljainak mellőzésével fogalmazni meg jegyzékét és Belgium sorsának eltérbe tolásával a semlegesekre akar befolyást gyakorolni és megrémíteni. Az angol plokád kényszerítette Németországot arra, hogy Belgium lakosságával szemben háborus rendszabályokat léptessen életbe és hogy a lakosságot kellően nem tudja élelmezni. Az entente eredeti háborus célja a porosz és német katonai hatalom megsemmisítése és a monarchia felosztása és gazdasági erőinek szétforgácsolása, a Balkánra Oroszország uralma alá való hajtása. A kis nemzetek érvényesüléséről és védelméről nem szabad Angliának és az entente-nak beszélnie a görög események után. De különösen nem szabad a nemzetiségi elv érvényesülését hangoztatni azután, hogy mi nagyon jól tudjuk, Ausztria és Magyarország milyen nagy, vérző szívvel hozott áldozatokat kínált fel 1915. áprilisában, hogy Salandra banditáit visszatartsa a háborútól. Hogy a központi hatalmak a tárgyalások lehetőségére békefeltételeiket nyilvánosságra hozzák, ez szinte lehetetlenség azok után, hogy az entente sajtójában és vezértáitól egyre felhangzik az a kiáltás, hogy nemcsak a megszállott területek visszavétele és kiürítése, hanem Elzász-Louharingiának és a Rajna balpartjának a franciáknak való átengedése és a német flottának Anglia által való korlátozása a békének egyik alap-

feltétele. A német békemunkálkodás, a német béke akarat nem változik meg az entente jegyzéke folytán, de nem változik meg a háborus akaratumk sem.

A Journale de Geneve az entente válaszjegyzékéről a következőket írja: A jegyzék merev elutasítás, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy az egész entente sajtó a német jegyzékre nemmel válaszol és a háború folytatását, a népek öldöklését, további pusztítását követeli.

Félhivatalos párisi jelentés szerint az entente államok Wilson jegyzékére adandó válaszukat már megszövegezték. A választ együttesen szövegezték meg és rövid időn belül át fogják nyújtani Wilsonnak.

A Vossische Zeitung jelenti, hogy a Wilson jegyzékére adandó választ a jövő hét elején, vagy e hét végén fogják átadni és nyilvánosságra hozni. A jegyzék szokatiannul nagy terjedelmű és rendkívüli fontosságu, mivel az ententének eddig nyilvánosságra nem hozott terveit és hadicéljait részletesen felsorolja.

MOZGOKEP SZÍNHÁZ.

* A 444-es számú autó. (Talarso film-sorozat I. az Urániában.) Az Uránia színház ma mutatja be a legújabb Talarso filmet, a 444-es számú autó címen. Ez az új Talarso-film épp annyira bonyodalmas és frappáns, fordulatokban bővelkedik, mint az első kettő. Ezuttal is fogaas tárgyává teszik a zöldszemű ember ördögös képességeit. Talarso egy tudományos előadás keretében komplikált esetet old meg. Mikor az erről szóló hírt olvassa, egy Thissen nevű ügyvéd fogadást köt barátjával Heyesttel, hogy Talarso tudománya csak humbug. Egy elloptott végrendelettel teszik próbára Talarso képességét. E körül a végrendelet körül bonyolódik a cselekmény. Nagy szerepe van egy rendőrkutyának a végrendelet megkerülése körül, mert ez vezeti nyomra Talarst. Mig azonban idejut a cselekmény, egyik ötletes fordulatból a másikba ér s különösen a befejezés szellemes és frappáns. — *Homunculus II.* A világhírű sorozat második szenzációs része legközelebb az Urániában. — *A Koronázási film* folytatását legközelebb mutatja be az Uránia színház.

* Ha a szivek megszólalnak. (Nagyvárosi erkölcsrajz az Apollóban.) Megkapóan szentimentális, forró levegőjű drámát mutat be szerdán az Apolló-színház. Ha a szivek megszólalnak a címe az ötfelvonásos filmnek, amelynek mesészövege egy fiatal asszony vergődő szerelmét hozza elének. Seidlitz báró megmenti a Lorenz-családot attól a szegyetől, hogy Gerhard fiuk a börtönbe kerüljön. A család jótovője ezután gyakran kereste fel Lorenzkat. Vonalmat érez Lorenz Emmi iránt, aki azonban Edvard zenészbe szerelmes. Edvard azonban beteg ember s így Emmi kénytelen a báró házassági ajánlatát elfogadni. Emmi nem tudja elfelejteni Edvardot s többször találkoznak. A férj észreveszi felesége és Edvard közötti szerelmet s féltékenység vesz erőt rajta. Később tisztázódik a helyzet s a szivek, amelyek megszólaltak, lecsendesülnek s csak titkos, elpalástolt fájdalmakban égnek tovább... A szerdai műsoron a koronázás felvételei is vetítésre kerülnek. Az Apolló pénztárát ezután délelőtt is nyitva tartják fél 11-től 12-ig. 3

* Minden csütörtökön szenzációs műsor az Erzsébet mozgószínházban. Midőn ezen tette elhatároztuk magunkat, a nagyérdemű közönség óhaját teljesítjük s nem mulasztjuk el megemlíteni, hogy több fővárosi film-vállalatoknál ezen napokra is elsőrangú műsorokat biztosít-

tottunk színházunk részére. Az első csütörtökön, január hó 4-én, a legbájosabb művésznővel, Henny Portennel egy nagyhatású drámai sláger „A lelkész leánya” kerül bemutatásra. A nagyérdemű közönség szives támogatását kéri az Erzsébet mozgó igazgatósága. 3461

* „Garr detektív”-sorozat szenzációi legközelebb az Erzsébet mozgószínházban. 3461.

Visszatért a korona örzése helyére. (Miksa főherceg képviselte a királyt.)

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

A koronázásnak utolsó aktusa ma délután ment végbe Budán. Ma volt ugyanis a koronának a Mátyás templomból a várba való visszaszállítása. A korona visszaszállítására a király képviselőjében annak öccse, Miksa főherceg délután két órakor érkezett meg a nyugati pályaudvaron, ahol Tolnay Kornél, a Máv. elnökgazdátója, Zágonyi Sámuel százados, vonalparancsnok, Segesváry Ödön, a nyugati pályaudvar katonai parancsnoka és a főváros küldöttsége fogadták a fenséges vendéget. A főherceg szívélyesen elbeszélgetett a megjelentekkel, majd udvari fogaton a várba hajtattott.

A szakadó eső dacára a korona visszavételének idejére nagy néptömeg gyűlt össze a Mátyás-templomtól a várig vezető utvonalon. A templomba csakis hivatalos személyiségeket és arisztokrata hölgyeket bocsájtottak be a szertartás idejére. A korona és a jelvények a Gara kápolnában voltak, ahol a szertartásnál megjelentek a főrendiház és a képviselőház küldöttsége, a fővárosi képviselő és a többi hivatalos személyiségek. Pontban három órakor a koronát és a koronázási jelvényeket a két koronaőr és a két királyi biztos, Nemes Antal püspök jelenlétében visszatették a vasládába. Ugyanekkor a Gellért-hegyen huszonegy ágyulóvész hangzott el. Ezután a főrendiház, képviselőház és a főváros küldöttségének tagjai vállukra emelték a ládát és a templom előtt álló diszhintóra vitték. Ezután a menet megindult a vár felé. A menet elején egy szakasz huszár lovagolt Bartka Lajos tábornok vezetésével. Utána a diszhintó következett. A hintó mellett a két oldalon hat-hat nemes gárdista és a főváros küldöttsége haladt, mögöttük a darabont testőrök és ezután a királyi biztosok, koronaőrök és a főrendek és képviselők kocsijai következtek. A várpalota elé érve a főrendek és képviselők vitték vállaikon a Szent István terembe a vasládát, s itt Miksa főherceg, Tisza István gróf és Csernoch János fogadták a menetet. A ládát itt felnyitották és a jelvényeket egyenkint kiemelték és megállapították, hogy azok hiány nélkül meg vannak, épek, sértetlenek. Ezután az előzőleg felvett jegyzőkönyv alapján a koronáról és a jelvényekről új jegyzőkönyvet készítettek és utána a jelvényeket a koronával visszahelyezték a ládába. Miksa főherceg ezután átadta Khuen-Héderváry Károly grófnak a király pecsétjét, aki a láda közepén levő selyemdarabokra ráhelyezte a pecsétet.

Ezután a képviselők, főrendek és koronaőrök átvitték a ládát, a rendes helyére, egy másik terembe. Itt a ládát régi helyére tették és Szent István palástját kiterítették. Ezután a küldöttségek és a megjelentek eltávoztak. Délután négy óra felé véget ért az egész ceremónia és ekkor eldőrdült a másik 21 ágyulóvész. Kevéssel ezután Miksa főherceg a rendes bécsi vonathoz csatolt szalonkocsijában elutazott.

A budai királyi várpalota ezzel ismét egészen elcsendesült.

Lehet-e zsidó miniszter Németországban?

(Tudományos vita.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Érdekes jelenség, hogy Németországban, ahol már a háboruban igen komoly intézkedések történnek a békés állami, gazdasági és társadalmi élet előkészítésére, az ország legkiválóbb elméi mintegy adott jelre valamennyien „a zsidóság viszonyával az államhoz”, röviden és magyarázóan zsidó kérdéssel foglalkoznak. Nagy feltűnést kelt és az összes világlapokban hasábkon át tárgyalják Schmol-ler titkos tanácsosnak füzeté, aki szükségesnek tartja, hogy már most a zsidókérdéssel szembe állást foglaljon, mert két kiváló német tudós Preusz tanár és Delbrück könyveket írtak a német államról, annak fejlődéséről és mind a kettő, habár nem is bevallottan, de tulajdonképpen a felekezeti elfogultság szemüvegén át tekintették a kérdést és így jutottak, Schmol-ler szerint, a maguk meggyőződésére. Preuszt azért támadja a titkos tanácsos, mert Németországot, amelyet Nyugateurópai demokratikus államainak fejlődésében mint mintaképet tekint, úgy állítja oda, mintha az megakadt volna és nem tud népállamra fejlődni.

— Preusz tanár — írja Schmol-ler — egyike a berlini szabadgondolkodás vezéreinek, aki semita milliomas alapon állva, szociális tendenciával a német birodalom fővárosán többé kevésbé uralkodik és én azt látom, hogy ezekben a körökben bármennyire tehetségesek és tiszteletreméltók is, a politikai látóhatárt és a politikai ítéletet mégis az az egy gondolat uralja, hogy: habár az ő körökben olyan nagymennyiségű intelligencia, jellem és talentum van felhalmozva, igazságtalan és káros a társadalomra és az államra, ha az ő szorosán összetartó körük nem vette még birtokába annyira az egyetemet, a hadsereget, magasabb hivatalokat, mint az Berlinben és a főváros közigazgatásánál már megtörtént. Legtöbbjük-nél s így Preusznál is öntudatlanul befolyásolja az ilyen hangulat politikai gondolkodás-módjukat.

— Nem zárkozhatom el azonban attól — folytatja Schmol-ler titkos tanácsos, — hogy ne adjak Preusz tanárnak igazat, aki az uralkodó rendszer igazságtalanságát abban látja, hogy a vallást kizáró és mellőzési oknak tekintik, de ezt nyilvánosan nem vallják be, sőt tagadják is és épen nem a legerősebb jellemeket engedik szóhoz jutni. Ebben a szemrehányásban van igazság. Az a zsidó asszeszor, aki kikeresztelkedik, hogy bizonyos hivatalokat elérjen és az a zsidó földbirtokos, aki ugyanezt teszi, hogy az önkormányzatban emelkedjék, bizonyára nem képviseli vallásának és fajának legjavát. Igaztalan dolog lenne általánosságban azt mondani, hogy mi alkotmányunk jogegyenlőségi elvét súlyosan megsértjük, mert egyes hivatalok még nem állnak nyitva minden hithű zsidónak és mert egyes ezredek, a nekik megadott tisztválasztó joggal úgy élnek, hogy a zsidókat kizárják; vagy mert az egyetemeken a sok zsidó magántanár nem lesz oly gyorsan rendes tanárrá, amint ők azt szeretnék, vagy tehetségükhöz képest megérdemelnék. A politikai és jogi egyenlőségnek nagy ideálját csak olyan tempóban lehet megvalósítani, amint a nép öntudata a törvény álláspontjához hozzájut. A megvalósítást időközönként természetes körülmények akadályozzák, mert a fajnak és a vallásnak egy töredéke, ha a pálya szabaddá válik a részére, nagyon gyorsan tú-

relmetlen urrá lesz az államban, vagy az illető közigazgatásban és kiakarja turni a bentlévőket. Milyen gyorsan szaporodott a zsidó magántanárok és tanárok száma. Milyen gyorsan tudták a zsidók keresztülvinni, hogy egyes klinikákon éveken át csak zsidó segédtanárokat alkalmaztak és mennyire bevált némely fakultáson az a jóslás, hogy az első zsidó rendes tanár nyomán tíz év alatt legalább öt zsidó tanár lesz. A porosz államéletből már majdnem teljesen eltűnt a zsidók mellőzése és itt-ott ennek az ellenkezője látható. Nem mondhatom, hogy Poroszországban a katolikusokat mellőzik, sőt ellenkezőleg, megfordítva áll a dolog, a katolikus előnyben van a protestánsokkal szemben is. Hogy a szociáldemokratát az 1880-tól 1914-ig gyakran hamisan ítélték meg, ép annyira a maguk hibája, mint a kormányé, de az igaz, hogy még a mérsékelt képviselőket is kizárták, hamis ürüggyel az önkormányzat bizonyos ágaiból. Ebben a kérdésben is változás történik és Poroszországban egy évszázad óta figyelhető meg, hogy a jogegyenlőséghez mind gyorsabb tempóban közeledünk, noha tagadhatatlan, hogy néha visszaesés mutatkozik a rendi állam irányába.

Az antiszemita sajtó nagy gyönyörűséggel vetette magát Schmol-ler eme cikkére és iparkodott azt a maga céljaira alaposan kihasználni. A tudós azonban nem nézte tétlenül, hogy az ő tudományos meggyőződésének palástjába tisztátalan politikai tendenciákat osem-pésszenek és ezért a következőket tartotta szükségesnek az antiszemitáknak válaszolni:

— „Preusz tanár ellen nem azért harcolok, mert a zsidóság részére követel több jogot, hanem én az ő könyvének demokrata gondolatát helytelenítem. Én épp annyira a jogegyenlőségnek vagyok híve, mint Preusz, de nem esem kétségbe, ha egy nagy, zsidószármazású politikai talentum nem jut olyan gyorsan az őt megillető miniszteri székbe. Nyíltan kimondom, hogy Rathenau gondolok, aki ugyanolyan véleményeket képvisel, mint Preusz és nem átalom bevallani, hogy semmi kifogásom sincs ellene, ha Rathenau miniszter lenne. De azt hiszem, hogy az ő tevékenysége a mai időben ép annyit használ az államnak, mintha miniszteri székéből intézte volna az ügyeket.

Schmol-ler végül arra mutat rá, hogy Németországban sohasem lehet egy teljesen népies alkotmányt inaugurálni, mert a német nép természetének az felel meg, ha a nép nem uralkodik, hanem teljesen átengedi azt a kormánynak és a császárnak. Eme alkotmány mellett is módjában áll a tömegnek, hogy akik arra hivatottak, belőle a legmagasabb állásig felküzdjék magukat. Véleménye szerint a tisztai és tisztviselői karnak lefelé kell szélesebb alapokra helyezkednie, de meg kell maradnia arisztokratikus helyzetében, mert ezt az arisztokratikus jelleget, még a szociáldemokrácia sem nélkülözheti, amelynek vezetői semmivel sem kisebb arisztokraták, mint egy vezénylő tábornok.

A horvát szabor ülésel. Zágrábból jelentik: A horvát országgyűlés január 15-én kezdi meg üléseit. Az országgyűlés felirati javaslatot készít a királyhoz trónralépése alkalmából.

Nem kész a kiegyezés. Budapestről telefontólja tudósítónk: Illetékes helyről kijelentik, hogy azok a jelentések, amelyek szerint az osztrák és a magyar kormány között a kiegyezés kérdésében perfekt megállapodások jöttek volna létre, nem felelnek meg a tényeknek. A tárgyalások során bizonyos differenciák merültek fel, de remélik, hogy ezeket rövidesen meg lehet szüntetni.

Hazaárulók megbélyegzése. (Ügyvédi gyakorlatról eltiltott ügyvédek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A brassói ügyvédi kamara fegyelmi bírósága Zakariás János dr. elnöke alatt megtartott nyilvános tárgyaláson, a kir. ügyész által előterjesztett vád alapján Glajár Vazul dr. brassói ügyvédet, ki a román uralom alatt rendőrkapitányi állást töltött be, Mosoiu János brassói ügyvédet, Pop Traján dr. és Stravou Sándor dr. brassói ügyvédek, utóbbi hiteles törvényszéki tolmács és ügyvédi kamarai alelnök, kik a román uralom alatt a városi tanácsnál vállaltak hivatalot, további Pandrea Livius és Pralea Győző fogarasi ügyvédek — kik közül előbbi polgármesteri, utóbbi rendőrkapitányi állást vállalt a román uralom alatt, az ügyvédi rendtartás 68. §. b) pontjába ütköző fegyelmi vétségben bűnösnek ítélte és őket a 70. §. 4. pontja alapján az ügyvédségtől elmozdította.

Az indokolás szerint nevezettek, dacára annak, hogy valamennyien katonaköteles korban vannak, a hatósági felhívás dacára nemcsak, hogy nem menekültek, hanem az ellenség uralma alatt még állást is vállaltak, majd az ellenség elűzése után családjaikkal együtt Romániába távoztak, s ezáltal a királyhoz és az alkotmányhoz való hűséget és az erre tett ügyvédi esküjüket megszegték, tehát az ügyvédség gyakorlására méltatlanok lettek.

Ugyancsak az ügyvédségtől való elmozdításra ítélte a brassói ügyvédi kamara fegyelmi bírósága Nitescu Voicu dr. és Cărea Joachim dr. brassói ügyvédek is, akik még 1914-ben kiszöktek Romániába és akik közül Nitescu Voicu dr.-ról megállapítást nyert, hogy mint újságíró a saját neve alatt írt cikkeiben állandóan izgatott hazája ellen Cărea dr.-ról pedig bebizonyosodott, hogy mint román katona hazája ellen harcolt.

A nevezettek részére hivatalból kirendelt védők az ítéletben megnyugadtak, s így az jogerőssé vált.

Fogarás város képviselőtestülete az elmúlt napokban rendkívül népes közgyűlést tartott Hersényi Imre polgármester elnöke alatt.

A képviselőtestület Zankó Emil főerdőmérnök indítványára ünnepélyes jegyzőkönyvben foglalta, hogy megbotránkozásának és elkésredésének kifejezéséül mindazokat, akik az oláh ellenségnek a városba történt bevonulása-ker annak ünnepélyes fogadtatását előkészítették, akik később az ellenséggel önként távoztak, akik fosztogatásokban és rablásokban résztvettek, megbélyegzi. Neveiket gyászkeretes lapon elhelyezi és a lapot esetleg a közgyűlési terem falán is kifüggeszti.

A képviselőtestület azután meleg részvétet fejezte ki a román fogságból hazatért tuszoknak és családjaiknak.

Az ülés további folyamán a polgármester bejelentette, hogy Fogarás város pénztárát hiány nélkül megmentették az oláh invázió elől.

HIREK.

Nem lehet fényképezni a trónörökös.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

A koronázás alkalmával a királynét ünnepnapon ruhájában lefényképezték. A fényképezésnél jelen volt a kis trónörökös is, aki pajzán nevetéssel ugrándozott anyja körül, szaladgált a teremben és olyan hangosan viselkedett, hogy anyja kénytelen volt rászólni:

— *Aber Pubi, was ist denn das?*

A trónörökös erre huncut mosollyal anyja felé nyújtotta a karját és így szólt

— *Mutti ich will zu Dir.*

A királyné kénytelen volt a kis trónörökös mellé állítani és így a gyermekével együtt akarták lefényképezni a felséges asszonyt. De a trónörökös nem akart kötélnék állni, fel és alá szaladgált a szobában, úgy, hogy végül mégis csak nélküle készítették el a képet. Később egyedül akarták lefotografálni a kis trónörökös, de folytonosan izgett-mozgott, körülnézett és pillanatig nem akart nyugton maradni. A fényképész így akarta lecsillapítani a virgonc gyermeket:

— Nézzen csak erre a fényes üvegre, mindjárt kiszalad a nyulacska.

— Dehogy is ott szalad a nyulacska — felelte a trónörökös — itt szalad a nyulacska... — és balkeze mutatójával végigcsiklandozta magát és hangosan nevetett.

Készül az ellenzék a harcra.

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapestről telefonálja tudósítónk: Az országgyűlés január 11-én fogja megkezdeni működését. Először a koronázással kapcsolatos törvényjavaslatokat fogják tárgyalni, Ferenc József emlékének törvénybe iktatását, kisebb vasuti javaslatokat, és csak azután kerül a sor a kormány ötödik jelentésére a kivételes hatalom igénybe vételéről. Ennek a tárgyalásánál az ellenzék nagy együttes akcióra készül. A tárgyalás befejezése után az Ausztriával való gazdasági kiegyezés szintén a parlamenti vita elé kerül.

A Károlyi párt ma este Károlyi Mihály gróf elnöklete alatt értekezletet tartott, amelyen az elnök bejelentette, hogy az ellenzéki pártok együttes vitát rendeznek a kormány ellen. Különösen az élelmezési kérdést teszik szóvá. Közös vitarendező bizottságot alakítottak, amelynek elnöke Ugron Gábort választották meg. Polónyi Dezső a taktikai kérdést tette szóvá. A ellenzéknek fel kell vennie az elébe dobott keztyűt. Lovász Márton azt hangoztatta, hogy a reakciós rendszer minden bűnét fel fogják tární. A kormány ellen a legerősebb támadást kell indítani.

A kormány jelentése feletti vita előkészítésére az ellenzék közös bizottsága ma este értekezletet tartott Földes Béla elnöklete alatt. Az értekezleten jelen volt Zichy Aladár gróf, Rakovszky István, Szerényi József, Eszterházy Móric gróf, Tóth János és számos ellenzéki párttag. Megállapították, hogy a január 12-én meginduló vita milyen moderben folyjon és minő kérdéseket tárnjan fel. Konkrét megállapodásokat hoztak és elhatározták, hogy szóvá teszik azokat a visszaéléseket, amelyeket a háború alatt a vidéki kormány közegek követtek el politikai, gazdasági és különösen közéleti téren.

Száz tuszt tartóztattunk le Bukarestben.

(Közöltük van Bratianu miniszterelnök anyja is.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Csapatainknak Bukaresibe történt bevonulása után nyomban megállapítást nyert, hogy az oláhok a Bukarestből magukkal hurcolt német anyanyelvű tuszokkal a legembertelemből bántak. Nemesak, hogy semmi kimélettel sem voltak irányukban, hanem tehetetlen dühükben a szó szoros értelmében kimozták az elhurcolt szerencsétlen embereket. Hasonló sors jutott természetesen osztályrészül a magyar és osztrák honos tuszoknak is.

Erre való tekintettel, de főként annak a megakadályozása céljából, hogy ez az embertelen bánásmód a még oláh fogságban lévő tuszainkkal ne folytatódhassék, a hadvezetőség elrendelte 100 előkelő oláh polgárnak tuszként való letartóztatását, hogy ezáltal fegyver legyen a kezében az oláhokkal szemben. A letartóztatottak között van Bratianu oláh miniszterelnök anyja is, akit azonban tegnap Carp Péter közbenjárására Mackensen tábornok szabadlábra helyezett, teljesen szabad mozgást és független életmódot biztosított a számára, azonban a fővárost nem hagyhatja el.

— Krobotin Sándor hadügyminiszter távo-zása. Bécsből jelentik: Krobotin Sándor hadügyminisztert legközelebb felmentik állásától és Scheible tábornokot, a volt vasutügyi minisztert nevezik ki utódjával. Krobotin távo-zása már akkor szóba jött, amikor Burián lemondott, de akkor magyar embert, Arz tábornokot emlegették utódjával. Ugylátszik Krobotin távo-zása tényleg aktuálissá vált, de tekintettel arra, hogy Burián most, mint magyar ember, betölti már a közös pénzügyminiszteri állást, eltekintenek attól, hogy még egy magyar ember töltsön be másik közös miniszteri állást.

— Két aradi törzstiszt kitüntetése. Az aradi társadalom két igen rokonszenves tagját, a volt aradi helyőrség két valóban katonás törzstisztjét, Vilmos német császár a 2. oszt. porosz kir. vaskeresztel tüntette ki. Az egyik kisjolsvai Szabó Zoltán honvédhuzárezredes, aki a mozgósításkor reaktiváltatta magát és eleinte, mint a dunai védelmi vonal egyik szakaszának parancsnoka működött, később az olasz offenzívában, mint dandárnok harcolt, legutóbb pedig a galádul ellenünk tört oláh hadak kiverésében tüntette ki magát, fényesen harcolva a tiszszerte nagyobb ellenség ellen. A vaskereszten kívül számos kitüntetést kapott. A másik törzstiszt: nemes Benedeky Imre honvéd őrnagy, aki 1914-ben az oroszok elleni titáni küzdelmekben vett részt s, akkor súlyosan megsebesült, 1915-ben részt vett a gorlicetarnovi diadalmas harcokban, 1915. év végén pedig, mint az Orsovánál a Dunán átkelt egyik honvéd zászlóalj parancsnoka, a balkáni offenzívát harcolta végig. A vaskeresztet, mint a Bothmer gróf féle Deutscha Súdarmeeba beosztott, egyik honvéd gyalogezred parancsnoka kapta, ezredének, a lysoniai hét napos véres harcokban kiváló vezetéséért. A háború alatt több kitüntetést kapott.

— Ki lesz Thallóczy Lajos utódja? Bécsből jelentik: Thallóczy Lajos váratlan halála után fennmerült az a kérdés, hogy ki legyen utódja. Burián István báró közös pénzügyminiszter általilag Rakodzy Pál volt horvát bánt szemelte ki Thallóczy utódjával Szerbia polgari közigazgatásának vezetésére.

— Falkenhayn Brassó díszpolgára. Brassó város képviselőtestülete december 28-án megtartott díszközgyűlésén Falkenhayn tábornokot, a Brassót a román uralom alól felszabadító szövetséges csapatok főparancsnokát a város díszpolgárává választotta és elévülhetetlen érdemei elismerésül a törvényszéki és postapaloták előtti teret a nevével Falkenhayn-térnek nevezte el. A képviselőtestület által képviselt közönség ezen elhatározását táviratilag közölték az ünnepelt tábornokkal, akitől ma délután Schnell Károly dr. polgármester címére a következő németnyelvű válasz távirat érkezett:

„Büszkeséggel és háláérzettel tölt el Brassó város képviselőtestületének határozata, mellyel engem a gyönyörű szép, ősi város díszpolgárává választott és azt a teret, az igazságügyi palota előtt, amelynek falai közül az Oláhországba való győzelmes áttörést irányítottam, örök időkre Falkenhayn-térnek nevezte el. Ezt a magas megtiszteltetést nemesak egykori kedves brassói polgártársaim barátságos érzése kifejezésének tartom, hanem mindenképp mint elismerésük maradandó jelét az odaadó hűségű és ellenállhatatlan bátorságú 9-ik hadsereg vezetői és csapatai iránt, amelyek isten segítségével az álnok ellenség betörésének gyorsan és alaposan véget vetettek. Nem fogom magamtól megvonni azt az örömet, hogy önnek tisztelt polgármester ur és Brassó város képviselőtestületének, mihelyt a körülmények megengedik, köszönetemet élőszóval is kifejezem. G. d. Inf. v. Falkenhayn”.

— Az ügyvédi tanács aradi tagja. Az igazságügyi miniszter az 1907. évi XXIV. t.-c. 3. §-a alapján szervezett ügyvédi tanács tagjává nevezte ki Czédly Károly dr. királyi tanácsos aradi ügyvédet.

— Rasputint meggyilkolták. Stockholmból jelentik: Pétervári távirat szerint Rasputint, a cár híres szerzetesét egy orosz arisztokrata megölette. A gyilkosság értelmi szerzőjét nyomozzák.

— Olasz hadifoglyok ájtatoskodása Magyarországon. A csanádi püspök engedélye folytán Siebig Frigyes menyhúzaai róm. kath. plébános ez évi december hó 28-án magával hozva a felszentelt oltárkövet és áldozási szentségeket a Potocki gróf honetói uradalmában foglalkoztatott olasz hadifoglyoknak Madarsák község határában ezen célra létesített oltárnál szent misét szolgáltatott s a foglyokat meggyóntatva és az oltári szentségben résztve, azoknak olasz anyanyelvükön szent beszédet tartott. Megható volt a hadifoglyoknak régen nélkülözött vallásos ájtatossága — és az áhitat, mellyel anyanyelvüknek szavait a lelkeseknek ajkairól fogadták, a ki páratlan buzgósággal teljesítette terhes és fárasztó lelkipásztori feladatát. A miért úgy a plébános urnak, mint pedig a méltóságos püspök urnak e helyen is hálás köszönetét fejezi ki a Potocki gróf uradalmak jószágigazgatója.

— Hadil jótékonyág. Kocsis Géza dr. járásorvos Világos 10 koronát küldött az erdélyi menekültek részére ujévi üdvözlések megváltása címén. Lakatos Mihályné M.-Radna 10 koronát küldött a vak katonáknak. Török Zoltán és neje körjegyző Galsa 10 koronát küldött a vak katonáknak, ujévi üdvözlések megváltása címén. Weil Erzsébet Dombegyháza, Egy délutáni társaság gyűjtése a rokkant katonáknak 27 koronát.

— Házasság. Máday János tisztviselő házasságot kötött Erdélyi Irénkével Aradon. (Mindem külön értesítés helyett.)

LEGUJABB.

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Harctereken válaszolunk csak az entente-nak.

— Rideg visszautasítás az ellenség jegyzéke. —

Budapestről telefonálja tudósítónk: A Pester Lloydnak jelentik Bécsből: Az entente és a semleges sajtó nagy részének megjegyzése az entente válaszcikkjéhez megerősíti azt a benyomást, amelyet az itteni diplomáciai körökben a válasznak első átolvasásánál nyertek, tudniillik, hogy az entente válaszcikkje — rideg visszautasítás. A központiakat ridegben nem is lehetett volna visszautasítani. Ennek ellenére teljesen kilátástalan az entente jegyzékébe olyan dolgokat belemagyarázni, amelyek nincsenek a jegyzékben.

Nem tartalmaz az entente jegyzéke semmitelő lehetőséget a további békekötésre sem. A válaszban az entente becsapja maga mögött az ajtót és gondja volt szövegezőjének arra is, hogy egy hátsó ajtót se hagyjon nyitva. A központi hatalmaknak nem áll érdekében és nem is telne meg méltóságuknak az, hogy az ententeot arra kényszerítse, hogy a gyűlölet és a békekötés elleni ellen-szenvét ebben a pillanatban még világosabban kifejezésre juttassa. Az entente úgy akarja értelmezni jegyzékét, hogy a jelen pillanatban a béke lehetetlen. Tudja meg tehát az entente, hogy ezt megértették.

— **Menekültek karácsonya.** Az Alsó- és Felsősimándon elhelyezett menekült gyermekek részére a men. iskolák tanestülete karácsonya-estét rendezett. Az est rendezését a helybeli jószívu közönség adakozása tette lehetővé. Az est költségeinek összegyűjtésében Klanitzayné Róthy Emma, Kajáné Petrián Mariska és Martonossy Anna menekült tanítónők fáradoztak. Az est költségeinek fedezéséhez nagyobb összeggel a következő helybeli lakosok járultak hozzá: Alsósimándon: Remenyik Kálmán 45, Alsósimánd község 20, Messer Mártonné 12, Csiky Lukács 10, Popeszkó Kornél 10, Michon Mátyás 6, Thaisz Irma 5, Balogh Sándor 5, Endrész József 5, Felsősimándon: Szuesiu Traján 22, Gör. kel. román egyház 20, Turdea János dr. 10, Lankueza Kornél 5, A men. iskolák tanestülete 20 korona. Fogadják a nemesszívu adakozók ezúton is a tanestület és a menekültek halás köszönését. Sárosy József men. áll. tanító.

— **Köszönetnyilvánítás.** Blaskovich Márta önkéntes tabori ápolónő a m. kir. 5-ik honvéd tartalék kórházban kiosztandó karácsonyi adományok érdekében általa folytatott gyűjtés eredményeként lentebbi részletezés szerint ötszáz koronát származtatott át hozzánk és pedig: Arad Csanádi Gazdasági Takarékpénztár 50, Aradi Első Takarékpénztár 50, Aradmegyei Takarékpénztár 50, Bohus Zsigmond báró 50, Purgly Lászlóné 30, Purgly Emil 20, Parecz György 20, Parecz Gyula dr. 20, Ring Géza 20, Steiner Ferenc 20, Issekutz Sándor 20, Schoor László 20, özv. báró Andronyi Károlyné 20, Kintzig Jánosné 20, özv. báró Urbán Ivánné 10, báró Urbán Péterné 10, báró Bánhidny Antalné 10, Issekutz István 10, Purgly Jánosné 5, Blaskovich Ernest 20, Blaskovich Ernestné 15, Blaskovich Márta 10 korona. Midőn a nemes szívu adakozóknak a haza vé-

Berlin. A berlini lapok nagy része kijelenti, hogy az entente válaszára írott választ többé nem lehet adni. A választ csak a harctereken kell megadni.

A svájci lapok tulnyomó része kijelenti, hogy az entente válasza folytán most már senkisé is gondolhat olyan bekérek, melyet nem a harctereken diktálnának.

Január 6-án adja meg az entente választ Wilson elnöknek és a semlegeseknek jegyzékére.

London. Az entente rideg elutasító válaszára ellenére, a Lloyd-társulatnál az 1917. június 30-ig történendő békekötésre kötött fogadások változatlanul egy a négyhez maradtak.

Zürich. Az északolasz városokban Szilveszter éjjel igen komoly zavargások voltak. Különösen Paduában és Milanóban voltak nagy tüntetések, ahol a tömeg a szocialisták vezetésével az utcákon átvonult és a kormány és háboru ellen demonstrált. Feltűnő volt, hogy a rendőrség tétlenül nézte a tüntetést, úgy, hogy a katonaságnak kellett a tömeget feloszlatni.

Berlin. A Wolff-ügynökség január 2-án este kiadott hivatalos jelentése: Keleten és nyugaton nincs semmi különös esemény.

deime érdekében folytatott hősi harcoknál megsebesült katonáink nevében ez uton is halás köszönetet mondok. Stapó Márton százados, a m. kir. 5. sz. honvéd tartalék kórház katonai osztály parancsnoka. Sauewald dr. fő-törzsorvos, kórházparancsnok.

— **Haverda Mária kegyelmet kért.** Szegedről jelentik: Haverda Maria ügyvédje utján kegyelmi kérvényt nyújtott be a királyhoz, melyben kéri, hogy hátralevő büntetését, az öt évet engedje el.

— **Fischer Nagybáza felhívja az uri vevőközönség figyelmét az Andrassy-uton, a Lőcs-palotában levő fióküzletére, hol a legfinomabb bőr-ridikülők (németországi), finom, különleges illatszerek, berendezett uti nesseserek, finom kék, fésűk, diszhajtók és csatlok nagy választékban kaphatók. Ugyiszintén játékszerekben óriási választék. Olcsó árak! Figyelem a cégre! Fischer fiókja, a Lőcs-palotában, Pick Ernő és Lázár Gyula üzlete mellett.** 6461

— **Kereskedelmi szakoktatás.** Könyvitel, levelezés, gyors- és gépirás, számtan. Januárban új 4 havi tanfolyam veszi kezdetét. Beiratkozás folyó hó 5-ig Lázár Vilmos-utca 2. szám. 145

— **Tombola tárgyak, jux dolgok** csakis Fischer Simon nagyruházában, a Szabadságtéren kaphatók. 6461

— **Üzleti könyvek Korpelnél.** 3549

— **A kiadóhivatal izenete.** A kiadóhivatal felkéri a t. előfizetőket, hogy az esetekben, ha az Aradi Közlöny valamelyik száma nem érkezik meg a szokott időben, úgy jelentésbe ezt a körülményt annál a postahivatalnál, amely a lapot kézbesíteni szokta. A postahivatal az Aradi Közlöny kiadóhivatalát a hiány-

ról azonnal értesíti. Ez a hivatalos értesítés korábban jut a kiadóhivatalhoz, mint az előfizető panasza.

TORVÉNYKEZÉS.

Ügybeosztás az aradi járásbírószágon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Kovács József az aradi kir. járásbírószágot vezetője a vezetése alatt álló járásbírószágot ügybeosztását és ügykezelését az 1917. évre a következőkben állapította meg:

1. A központi bírói intézkedéseket — a bűnügyi megkeresések kivételével, amelyek az Ottrubay Dezső kir. járásbíró ügyköréhez tartozni — és a polgári peres ügyekben más bíróságok megkeresései alapján fogantatandó perbeli, illetve bírói cselekmények kivételével, amely utóbbiak a Werner János dr. önálló működési körrel felruházott jegyző ügyköréhez tartozni, Kovács József vezető kir. járásbíró végzi, — aki ezenfelül amennyiben a központi intézkedésekkel és a vezetéssel járó teendők mellett még lehetséges lesz — polgári peres ügyeket is fog ellátni; a háborús idők tartama alatt pedig a szükséghez képest bűnpereket is.

A polgári peres ügyeket Révay Kálmán, Elés Simon, Bozoky Mátyás dr. és Uray József járásbírák látják el és pedig a következő megosztás szerint:

a) a váltóperok, az állat hibájából eredő szavatosságon alapuló perok, az ingatlan birtoka és tulajdona iránti perok a Révay Kálmán; b) a vasúti perok, örökösödési perok, a végrehajtás megszüntetése, korlátozása vagy felülgészítése iránti perok az Elés Simon; c) a sommás visszahelyezési, valamint a berleti és haszonbérleti viszonyból felmerült perok a Bozoky Mátyás dr.; d) a házasságon kívüli nemzésből származó igények iránti perok, az ideiglenes nőtartás iránti perok és az ügyvédi munkadíjak és költségek iránti perok az Uray József ügyköréhez tartozni.

A becsületsértés, sikkasztás, csalás és testi sértés miatt folytatandó tett bűnügyek a Zih József, a más egyéb bűncselekmények miatt folytatandó tett bűnperek pedig, valamint a bűnügyi megkeresések is az Ottrubay Dezső dr. ügyköréhez tartoznak.

A fiatalkorúak bíróját által ide az 1913. évi VII. t.-c. 9. §-a alapján áttett fiatalkorúak bűnügyeit szintén Ottrubay dr. fogja ellátni.

Addig azonban, amíg a Zih és Ottrubay dr. járásbírák a háboruban teljesített katonai szolgálatból visszatérnek, a bűnügyeket Bozoky és Uray kir. járásbírák fogják ellátni.

A polgári nem peres (perenkívüli) összes ügyek a Kálmán Ferenc dr. ügyköréhez tartoznak.

A telekkönyvi ügyeket ellátja és a telekkönyvi irodák felett a közvetlen felügyeletet gyakorolni fogja Kovács Mihály kir. járásbíró.

A polgári peres és nem peres ügyekben más bíróságok megkeresései alapján fogantatandó perbeli, illetve bírói cselekményeket Werner János dr. önálló működési körrel felruházott jegyző végzi.

2. A szóbeli kereseteket, a büntető feljelentéseket, valamint a szóval előterjesztett más kérelmeket és nyilatkozatokat Révay Kálmán végzi a Werner János jegyző segédkezelése mellett pénteken délelőtt 9—11 óra közt.

Rendes törvényt napul a hétköznapok pénteki napját jelölték ki, amikor is a telek délelőtt 9—11 óra között ügyük tárgyalása végett Kovács József vezető kir. járásbíró előtt idezés nélkül megjelenhetnek.

A bírósági végrehajtók között az ügyeket a következő módon osztom fel:

Győrffy Arnold bírósági végrehajtó ügyköréhez tartoznak azok az ügyek, amelyekben az első helyen megnevezett végrehajtást szenvedett neve A-tól G-ig terjedő betűkkel kezdődik; helyettese: Török Dénes bírósági végrehajtó.

Török Dénes bírósági végrehajtó ügyköréhez tartoznak azok az ügyek, amelyekben az első helyen megnevezett végrehajtást szenvedett neve H-tól N-ig terjedő betűkkel kezdődik.

KURZER BERTALAN

végzett bécsi orvosi egyetemet és Budapeston vizsgázott
fogtechnikus műterme Waitzer J.-u., Minorita-palota, II. em.

Fogat huz, plombál. Készít egyes fogat és úgy, mint egész fogsorokat, arany koronákat és arany hidakat.

dik; helyettese: Najmányi Béla bírósági végrehajtó.

Najmányi Béla bírósági végrehajtó ügyké-
réhez tartoznak azok az ügyek, amelyekben az
első helyen megnevezett végrehajtást szenvedett
neve O-tól Z-ig terjedő betűkkel kezdődik; helyettese: Gyórfy Arnold bírósági végrehajtó.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Jegyzések az Ötödik hadiközlésre.**
Ujabbán a következő jegyzések történtek Aradon: Az Aradmegyei Takarékpénztárnál Barta Demeter dr. 10.000, Karácsonyi Sándor dr. 10.000, Roxin Ilonka 10.000, Roxsin Rózsika 10.000, Roxsin Jánosné 10.000, Kohn Jakabné 20.000, Steuger Rezső 2000, Vajda Olga 500, Fischer Kálmán 10.000, Schwartz Józsefné 2000, Halász Antal 5000, Budits Adám 4000, Marek Béláné 10.000, Fuchs György 5000, Fodor István 10.000, Halász Mátyás 2000. Az eddigi jegyzések végösszege 7.500.000 korona.

Az Aradi Első Takarékpénztárnál: Filinger J. és társa 20.000, ifj. Scherer Károly 10.000, Hajdu Elemér 10.000, Ladányi Gábor 7000, Református Egyházközség Baeskosuthfalva 5000, Gerzsey Józsefné 4400, Református Egyházközség Baránd 4000, Wagner Györgyné 4000, Veres Eszter 3700, Kiss Miklós 3700, Képiró Lajos és neje 3500, Ambrus Lajosné 3000, Bodnár Sándor és neje 2400, Tolnay József 2500, Varga János és neje 2500, T. Tancsa János 2200, Németh Frigyes 2000, Kun József 2000, özv. György Imréné 1400, Balázs Mihály 1000, Görczi Zsuzsanna 600, Apáti Bálint 500, Fenyvesi Kálmán 350, Borbély Ilonka 300 koronát. A mai jegyzések: 96.950 korona. Az összes eddigi jegyzések: 7.177.900 korona.

SPORT.

+ **Eimaradó körvadászat.** A vadászegylet elnöksége értesíti a tagokat, hogy a kedvezőtlen időjárás következtében a január hó 6-ára tervbe vett körvadászat elmarad. A vadászati megőrzésnek új időpontjáról az elnökség a tagokat értesíteni fogja.

SZERKESZTOI UZENETEK.

F. M. Zombrád. Biz az elég baj, hogy Zombrádon kevés a petreolum és a cukor, azonban ez nemcsak Zombrádon van így, hanem másutt is. A hatóságok mindent elkövetnek, hogy a helyzetet segítsék.

NEMZETI SZINHÁZ.

Aradon, 1917. január 3-án szardán:

A) Bérlet. A) Bérlet.

Csokoládé katona.

Operette 3 felvonásban.

Kezdete 8 órakor.

A szerkesztésért felel:

Rudnyánszky Sándor távollétében:

Stauber József.

NYILTÉR.

(Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.)

ARADI KÖZLÖNY

1917. évi január hó 1-től új előfizetést nyitottunk az „Aradi Közlöny”-re.

Előfizetési árak:

Melyben:

Egész évre	28 K. — fill.
Fél évre	14 „ — „
Negyed évre	7 „ — „
Egy óra	2 „ 40 „

Vidéken:

Egész évre	32 K. — fill.
Fél évre	16 „ — „
Negyed évre	8 „ — „
Egy óra	2 „ 80 „

Tessék mutatványszámot kérni.

Homunkulus II.

3441

Láb- és kézzizadás

biztosan és leggyorsabban elmúlik, a „Peppo” folyadék és „Peppo” hintópor segítségével.

Szárit! . . . Szagtalanít!!

Peppo folyadék ára használati utasítással 1 kor. 20 fill.

Peppo hintópor 1 kor. — fill.

Legtéljedalmasabb tyukszemétől

is három nap alatt mindenki megszabadul a Hajós-féle ANAGALLIN használatával. Kezelése igen egyszerű, nem piszkít, nem ragadós. A beszerzésnél vigyázzon a ANAGALLIN szóra. A használati utasítással 1 korona.

Gyógyfokár fogakat

nyerünk

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájüreget deszinficálja, utólsó igen kezesen. A használati utasítással 80 fillér.

reményes szerek kizárólagos készítője és egyedüli nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrássy-tér 22. sz. (Megyeháza szemben.)

A szépségápolás utka a felhasznált szépségápolószerek helyes megválasztásában rejlik!

Rozsnyay kitűnő Serail arc-szépítő különlegességei

mind kipróbált jó hatású készítmények, amelyet bárki bizalommal használhat.

Rozsnyay Serail arckenőcső. Kis tégely 1.50 kor. Nagy tégely 2.50 kor.

Rozsnyay Serail crémje nappal használatra. Egy tégely ára 2 korona 50 fillér.

Rozsnyay Serail szappan. Egy darab 3 kor. 50 fill.

Rozsnyay Szerén Arcpora. Lehető finomságú. Crém, fehér, rózsás és testápoló. Egy dob. ára 2 korona.

Kiváló finom illatszerek. Gyógyvirág, Ibolya, Loin du bai, orgona, piros rózsás, Serail, Uvegje 1 kor. 50 fillér.

Kapható a készítőnél

Rozsnyay Mátyás gyógyszer-tárában Arad, Szabadság-tér.

Viszketegség,

rühesség és sömör ellen biztos szer a

Hullám kenőcs

és

Hullám szappan.

Előnyei, hogy nem szagos és nem piszkít.

Egy adag szappannal . . 6 kor.
Nagy adag szappannal . 11 kor.
Családi adag szappannal 20 kor.Használati utasítás mellékelve. Rendelés-
nél titoktartás biztosítva.**„Hattyu“ gyógyszerár**
Csanádpalota. 6352

9. Biz. szám.

Hirdetmény.

A hattonyal kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság 1916. évi december hó 20-án 4949. sz. a. kelet végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré teszi, hogy Mezőhegyes községre vonatkozólag az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. törvénycikkek értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tétetvén, a nevezett községben a helyszíni eljárás és pedig az 1891: XVI. t.-c. 9. §-a értelmében első sorban az azonosítás 1917. évi január hó 18. án és ennek befejeztével a további bizottsági eljárás fog kezdődni.

Ennélfogva felszólítatnak:

1. mindazok a kik a tjkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján készkötőjék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek az átírásra az 1889: XXIX. t.-c. 15—18. §-ai és az 1889: XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak, és azokkal igényei let a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogait ez uton nem érvényesíthetik és a helyeg- és illetékelengedés kedvezményétől is elesnek; és

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyzve ngyszintén az ilyen bejegyzéseket tervelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a helyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Hainess Elemér,

kir. betétszerkesztő bíró.

Várhelyi Károly,

betétszerkesztő tiszveető. 6827

Magyar királyi államvasutak.

300234—1916. szám.

Arverési hirdetmény.

A kézbesíthetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban, délelőtt 9 órakor a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladatni:

Állomás	1917. január	hó 30-án.
Arad	.	12-én.
Békéscsaba	.	29-én.
Brassó	.	16-án.
Budapest dunapart teher p. u.	.	19-én.
Budapest—Józsefváros	.	23-án.
Budapest nyugoti pályaudvar	.	24-én.
Debreczen	.	22-én.
Eszék	.	23-án.
Fiume	.	12-én.
Győr	.	25-én.
Kaposvár	.	17-én.
Kassa	.	19-én.
Kolozsvár	.	16-án.
Losonca	.	22-én.
Miskolcz	.	17-én.
Nagyszombat	.	26-án.
Nagyvárad	.	24-én.
Pápa	.	29-én.
Pécs	.	18-án.
Pozsony	.	25-én.
Sátoralja-Ujhely	.	30-án.
Szabadka	.	18-án.
Szatmárnémeti	.	28-án.
Szeged	.	15-én.
Szolnok	.	26-án.
Temesvár Józsefváros	.	15-én.
Ujvidék	.	30-án.
Zágráb	.	

Budapest, 1916. december 20-án.

Az igazgatóság.

(Utánnyomas nem díjazatik).

Erdőkezelő,

ki a keményfa erdők kezelésében kellő jártassággal bír,
azonnali belépésre kerestetik.

Ajánlatok — az eddigi működési bizonyítványok csatolásával
Seidner Bernát és Fia, Soborsin
cimre intézendők. 6019

Helybeli 40 év óta fennálló jóforgalmu
könyv-papirkereskedés

könyvkötéssel és trafik-
joggal, betegség miatt azonnal

átadó.

Cím a kiadóhivatalban.

Használt ólom megvételre kerestetik.**BOR.**

Muszka - Magyarádi prima 11 maligános új bort, saját kölesön-hordóinkban, 50 literen felfüli mennyiségben, 3 korona 50 fillér per liter árban szállítunk.

Dumitru György és Társa
bortermelők, Muszka. 6685

Gyertya

nagyobb mennyiségben
kapható

Fleiszig és Hirschfeld
nagykereskedésben, Aradon.

őzv. Szalkai Arminné
hímző és fehérnemű üzlete, előnyomda Arad, Weitzer János-u. 13.
(Főpostával szemben.)

Női és férfi, gyermek kelengyék, intézeti és kórházi fehérneműek, legfinomabb anyagból, színes és fehér hímzések, fehérnemű varrások olcsó árban készülnek. — Új leányok fehérnemű varrás, hímzés és szabás tanítására felvétetnek. 3418

Gyertyán tűzifa
apritott állapotban,
méltányos árban

eladó.
Czettel Fülöp utóda,
Hunyadi-utca 2. szám. 6844

736—1916. éln. sz.

Hirdetmény.

A magyar királyi Földmívelésügyi miniszterium 112474—1916. számú rendelete alapján figyelemtettem a hadifogoly munkásokat foglalkoztató munkaadókat, hogy a hadifoglyakat ruhásműi legnagyobb kimérésre hívják fel, mert a hadifoglyok ruházati cikkeinek beszerzése a hadvezetés részéről is nagy nehézséggel jár.

Arad, 1916. december hó 5.

Green, főkapitány.

